

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

เอกสารชี้แจงรายละเอียด (Information Sheet)
โปรแกรมพัฒนาแนวคิดสู่ต้นแบบนวัตกรรม
(Concept to Prototype Program: C2P Program)
กรมควบคุมโรค ปีงบประมาณ 2569

ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรม

1. หลักการและเหตุผล

กองนวัตกรรมและวิจัย โดยกลุ่มนวัตกรรมด้านการป้องกันควบคุมโรค มีบทบาทหน้าที่ในการบ่มเพาะ และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพ โดยมีกระบวนการให้ทีมพัฒนานวัตกรรมของบุคลากร ภายในกรมควบคุมโรคที่สนใจพัฒนาแนวคิดสู่ผลิตภัณฑ์ต้นแบบของหน่วยงานหรือบุคคลต่าง ๆ ให้มาเข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาแนวคิดสู่ต้นแบบนวัตกรรม (Concept to Prototype Program: C2P Program) เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรค จนสามารถต่อยอดสู่การพัฒนานวัตกรรม ต้นแบบทางผลิตภัณฑ์หรือบริการทางสุขภาพ (Product/Service/Process) ที่สามารถตอบโจทย์ Pain points ของผู้ใช้งาน (User) ได้จริง

C2P Program มีเป้าหมายในการคัดเลือกและสนับสนุนข้อเสนอโครงการวิจัยทุกประเภท ได้แก่ งานวิจัยจากงานประจำ (Routine to Research: R2R) งานวิจัยทั่วไป (Regular Research: RR) และงานวิจัย มุ่งเป้าที่มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยต้องมีผลลัพธ์เป็นผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) กระบวนการ (Process Innovation) หรือบริการ (Service Innovation) ที่มีลักษณะใหม่ มีคุณค่าเชิงนวัตกรรม และสามารถพัฒนาไปสู่การจดทะเบียน ทรัพย์สินทางปัญญา เช่น สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ หรือเครื่องหมายการค้า เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการใช้งานจริงของผลการวิจัยในระดับพื้นที่ ประเทศ หรือระดับสากล

2. นิยามนวัตกรรม

“นวัตกรรม” คือสิ่งใหม่ (Something New) ที่สนับสนุน ส่งเสริม หรือส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันควบคุมโรคไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม เกิดจากการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ในที่นี้ คือไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน หรือเคยทำมาแล้วในอดีต แต่นำมาพัฒนาจากของเก่าที่มีอยู่เดิม ซึ่งต้องไม่ใช่เกิดจากการลอกเลียนแบบหรือการทำซ้ำ ช่วยให้การงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม หรือนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุง/พัฒนางาน หรือเพื่อการพัฒนาบุคลากร สามารถสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ/สังคม ได้รับการยอมรับและมีการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนสามารถวัดวิเคราะห์ได้

3. ประเภทของนวัตกรรม

ในการศึกษานวัตกรรมเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการบริหารจัดการ การวางแผนพัฒนา หรือการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ จำเป็นต้องมีการจัดประเภทนวัตกรรมให้ชัดเจน ซึ่งสามารถจำแนกได้จากหลายเกณฑ์ ได้แก่ ผลกระทบของนวัตกรรม ลักษณะของนวัตกรรม และบริบทการนำไปใช้ หากแบ่งประเภทของนวัตกรรมตามเกณฑ์ลักษณะของนวัตกรรม สามารถจำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

- 1) นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) ผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับคน หรือผู้บริโภคหรือผลิตภัณฑ์ที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่ได้ปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือเป็นสิ่งใหม่ หรือของใหม่ต่อโลก ต่อประเทศ องค์กร หรือหน่วยงานของตนเอง เป็นการปรับปรุงปรับเปลี่ยนรูปลักษณะและการออกแบบของสินค้าและผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องมือสื่อสาร ชุดทดสอบต่างๆ (test kit) อุปกรณ์กับตักยุง Mobile Application บัตรประจำตัวบุคคลแบบ Smart Card เครื่อง KIOSK หน่วยบริการเคลื่อนที่ (Mobile unit) เป็นต้น
- 2) นวัตกรรมด้านกระบวนการ (Process Innovation) นวัตกรรมที่เกิดจากการพัฒนากระบวนการทำงาน หรือการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เป็นนวัตกรรมขบวนการทางองค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจัดการ คน เงิน ของ หรือโครงสร้างของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการบริการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่นการจัดตั้งหน่วยบริการ การพัฒนาแนวทางการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล เป็นต้น
- 3) นวัตกรรมด้านการบริการ (Service Innovation) การเปลี่ยนแปลงบริการเดิม หรือการสร้างบริการใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานหรือการป้องกันควบคุมโรค เพื่อให้ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ สามารถให้และรับบริการได้อย่างรวดเร็วและสะดวก และใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้ง รูปแบบการให้บริการ/การส่งมอบงาน (Delivery Innovation) ได้แก่ การสร้างหรือปรับเปลี่ยนแนวทาง/รูปแบบในการบริการหรือการติดต่อกับประชาชน เช่น การให้บริการผ่านอินเทอร์เน็ต การจัดการฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น เป็นต้น

อ้างอิง Galindo-Rueda, F. Oslo manual 2018: Guidelines for collecting, reporting and using data on innovation. In National Bureau of Statistics of China, OECD-NBS International Training Workshop on Innovation Statistics. Xi'an, China, 2019; pp 16-18.

4. ลักษณะโครงการที่มองหา

- 1) โครงการวิจัยที่มีความพร้อมระดับ TRL3 (Proof of Concept)
- 2) โครงการวิจัยไม่ซ้ำ หรือสามารถแก้ปัญหาให้กับสิ่งที่อยู่ในปัจจุบันได้
- 3) ระบุกลุ่มเป้าหมาย มีผู้ได้รับผลกระทบอย่างชัดเจน
- 4) มีผลกระทบต่อสุขภาพ การป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรค หรือสาธารณสุขของประชาชนอย่างยั่งยืน (Resilience)

- 5) มีโอกาส (ความเป็นไปได้) ในการขยายผลของผลงานไปสู่การใช้ประโยชน์ในระดับนานาชาติ และเกิดประโยชน์ในแง่ สุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม
- 6) มีแผนการดำเนินงานเพื่อบริหารการจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องพร้อมระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาชัดเจน

5. ผลลัพธ์และผลผลิต

- 1) ผลิตภัณฑต้นแบบ (Prototype) ที่ผ่านการทดสอบภายใต้สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน (TRL7)
- 2) รายงานการสร้างผลิตภัณฑต้นแบบ (Prototype) ฉบับสมบูรณ์
- 3) เอกสารรายละเอียดการประดิษฐ์

6. การสนับสนุนจากโปรแกรม

- 1) สนับสนุนด้านบุคลากรด้านนวัตกรรม เช่น โค้ช ที่ปรึกษาโครงการ นักออกแบบ ผู้ประสานงานโครงการ นักออกแบบ นักพัฒนาผลิตภัณฑต้นแบบ และนักวางแผนการตลาด
- 2) สนับสนุนการสรรหาเครือข่ายด้านนวัตกรรม
- 3) สนับสนุนการสรรหาแหล่งทุนทั้งในและต่างประเทศ
- 4) ร่วมกำกับติดตามตามกระบวนการและ timeline ของโครงการ RR R2R และโครงการวิจัยมุ่งเป้า
- 5) ให้คำปรึกษาการเตรียมความพร้อมชุดเอกสารแสดงรายละเอียดการประดิษฐ์

7. สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับการได้รับการคัดเลือกเข้าโปรแกรม

โครงการวิจัย RR R2R ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่โปรแกรม C2P จะได้รับการติดตามและสนับสนุนเป็นระยะ โดยเน้นการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านนวัตกรรม การให้คำแนะนำเบื้องต้น การสรรหาแหล่งทุนที่เกี่ยวข้อง และการกำกับติดตามตามกระบวนการและระยะเวลาของโครงการ RR และ R2R

ในขณะที่โครงการวิจัยมุ่งเป้า ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่โปรแกรม C2P จะได้รับการสนับสนุนอย่างใกล้ชิดในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านบุคลากรนวัตกรรม อาทิ โค้ช ที่ปรึกษาโครงการ นักออกแบบ ผู้ประสานงาน นักพัฒนาผลิตภัณฑต้นแบบ และนักวางแผนการตลาด พร้อมทั้งการเชื่อมโยงเครือข่ายนวัตกรรม การสรรหาแหล่งทุนทั้งในและต่างประเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาแนวคิดไปสู่ผลิตภัณฑต้นแบบ (Prototype) รวมถึงการกำกับติดตามอย่างเป็นระบบตามกระบวนการและระยะเวลาของโครงการวิจัยมุ่งเป้า

8. ผลลัพธ์และผลผลิต

- 1) ผลิตภัณฑต้นแบบ (Prototype) ที่ผ่านการทดสอบภายใต้สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน (TRL7)
- 2) รายงานการสร้างผลิตภัณฑต้นแบบ (Prototype) ฉบับสมบูรณ์

9. ข้อตกลงร่วมกัน

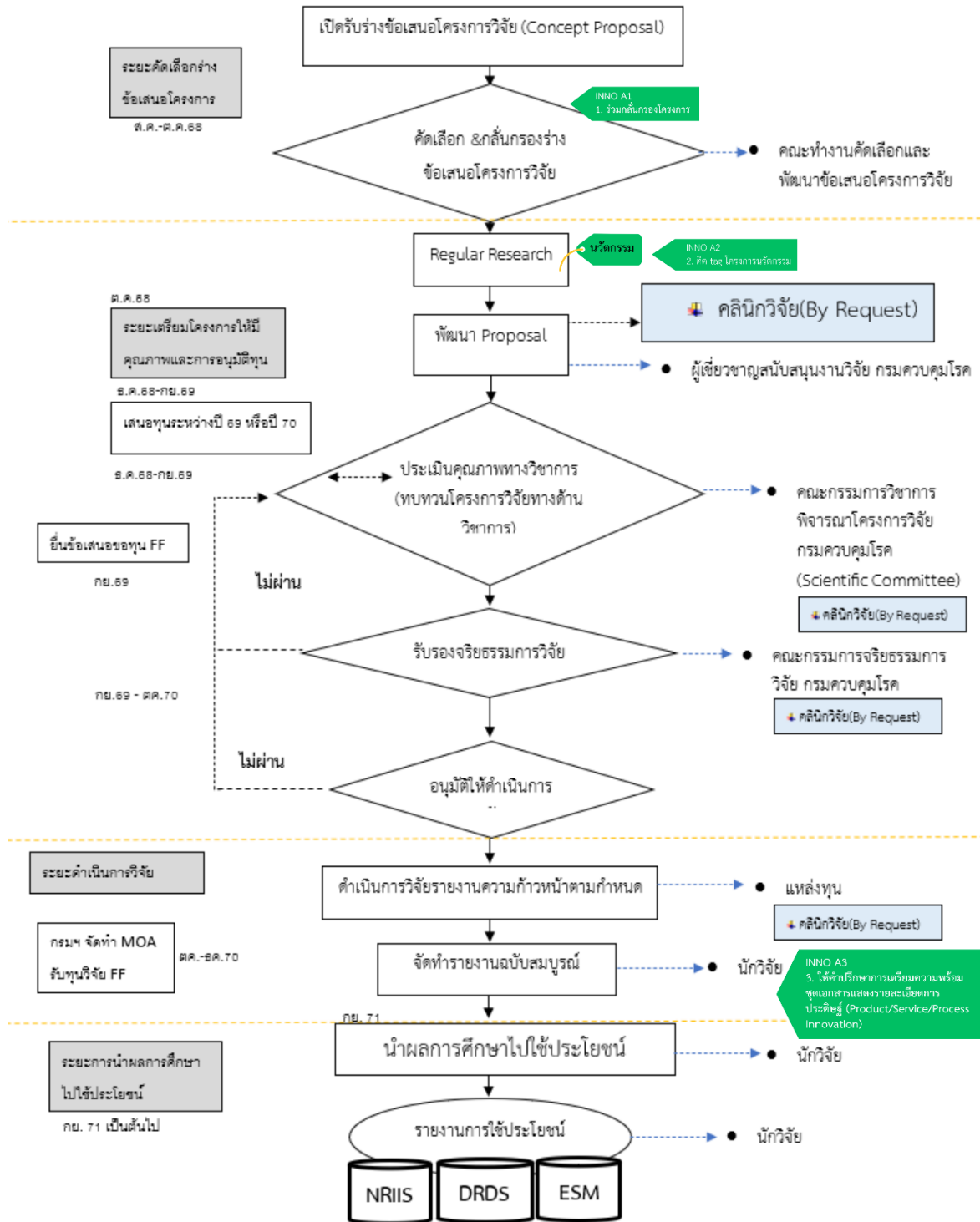
- 1) โครงการที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องเข้าสัมภาษณ์
- 2) โครงการที่ผ่านรอบคัดเลือกและการสัมภาษณ์จะต้องยืนยันการเข้าร่วมโปรแกรมและทำข้อตกลงการดำเนินโครงการร่วมกันเพื่อให้การพัฒนานวัตกรรมสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

10. กรอบระยะเวลาโครงการ

เป็นไปตามกระบวนการดำเนินงานของโครงการวิจัยทั่วไป (Regular Research) โครงการวิจัยจากงานประจำ (R2R) และ โครงการวิจัยมุ่งเป้า (High Impact Research)

โครงการวิจัยทั่วไป (Regular Research)

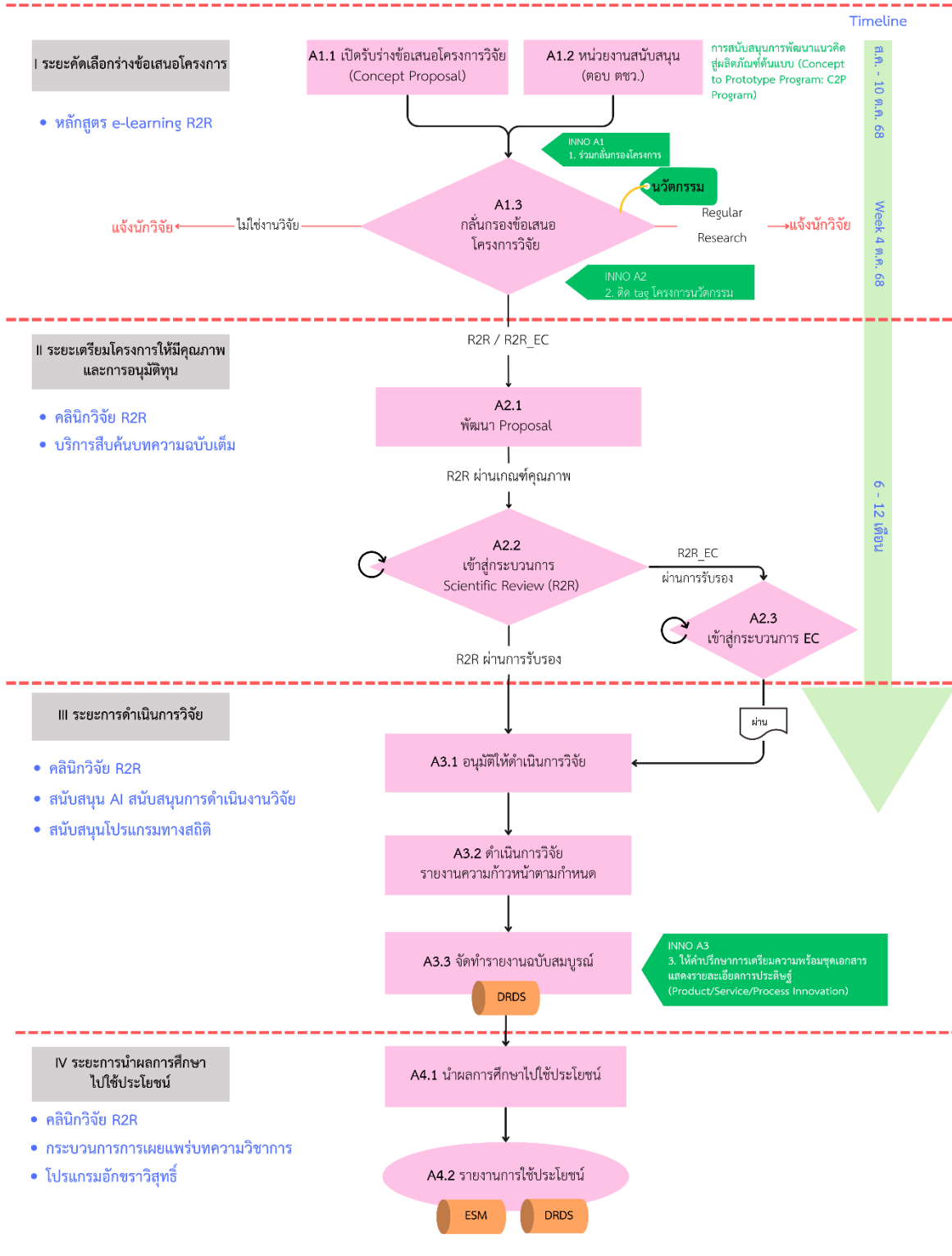
ขั้นตอนการดำเนินโครงการวิจัยทั่วไป กรมควบคุมโรค (Regular Research)

รูปที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินโครงการวิจัยทั่วไป (Regular Research) กรมควบคุมโรค

โครงการวิจัยจากงานประจำ (R2R)

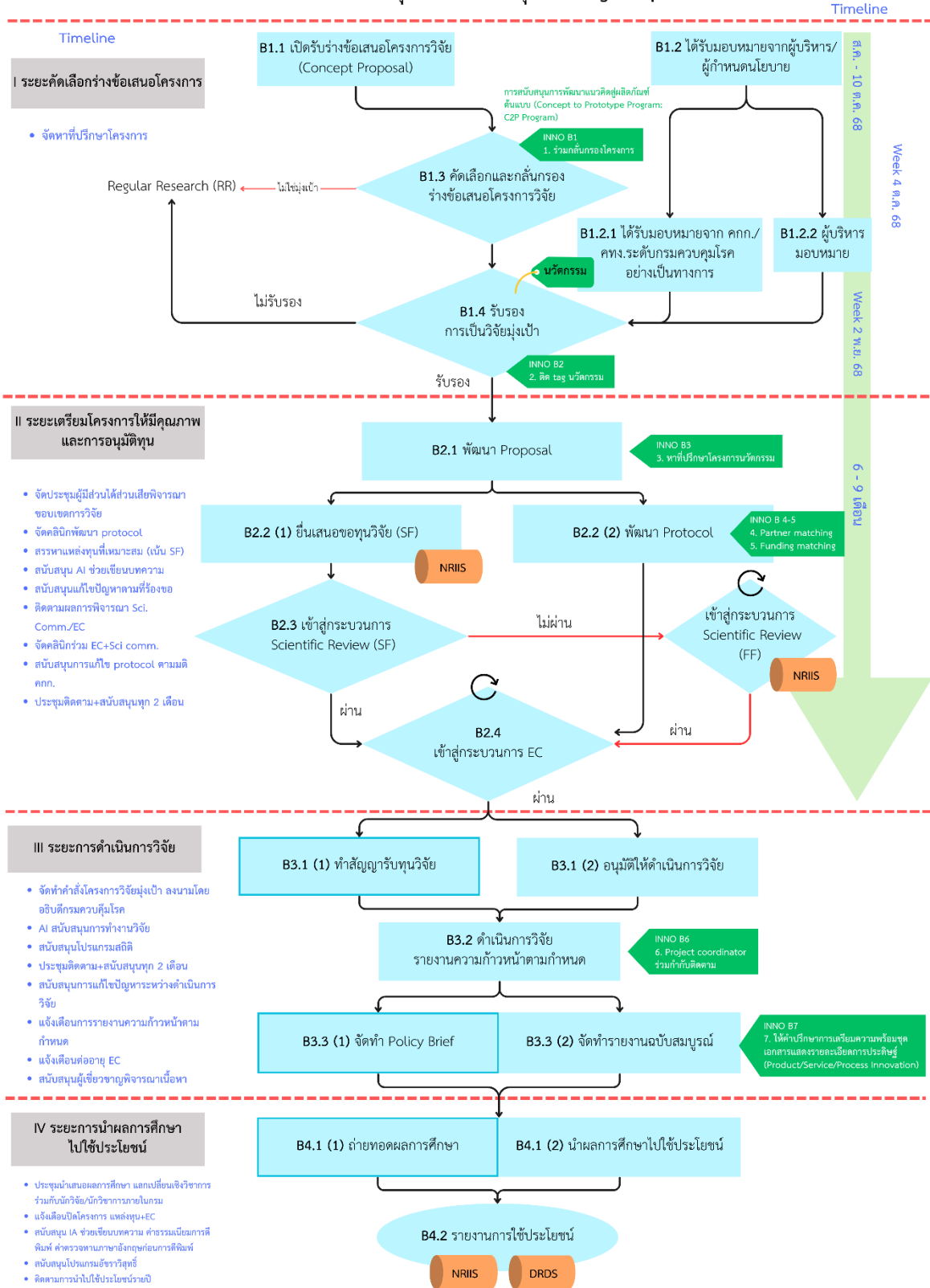
ขั้นตอนการดำเนินโครงการวิจัยจากงานประจำ (R2R)

รูปที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินโครงการวิจัยจากงานประจำ (R2R) กรมควบคุมโรค

โครงการวิจัยมุ่งเป้า กรมควบคุมโรค

ขั้นตอนการดำเนินโครงการวิจัยมุ่งเป้า กรมควบคุมโรค (High Impact Research)

รูปที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินโครงการวิจัยมุ่งเป้า (High Impact Research) กรมควบคุมโรค

เอกสารแนบ

- 1) Information Sheet โครงการวิจัยทั่วไป (Regular Research) กรมควบคุมโรค
- 2) Information Sheet โครงการวิจัยจากงานประจำ (R2R) กรมควบคุมโรค
- 3) Information Sheet โครงการวิจัยมุ่งเป้า (High Impact Research) กรมควบคุมโรค